

LUBLANSKE
NOVIZE
JANN. FRIDR. EGERJA.

Sabbota 12. d.

Prosenza 1799.

Nro. 2.

Lublana

Per voſhenji noviga leta ſe je ſtavlavez v' na-
tiſkarii smotil, on je ene napek beſede po-
ſtavit, katire veliko neſaſtopnoſt naredę; sato-
rej moremo danes popraviti, kar je ſadnih kri-
viga.

Voſhenje noviga leta.

Ob novimu leti

Se vſak veſeli

Dolg ozhe ſhiveſi

Veſel naj ſhivſi.

Tudi ſmo poſabili poveđati, de ſo nih fir-
ſhtova miloſt Lublanſki Viſhi Shkof na Svet
Boſhi-

Boshizhni dan pridigvali, inu svoje duhovne ovzhize s' boshjo besedo pafli. Ludi je bilo silno dosti sraven.

Od vsih krajov pisma popisujejo veliko letafhno simo, inu mras.

Na polski meji stoji drugih petdeset tavshent Rusov perpravlenih, de nam bodo perstopili, zhe bo vojfka; 24. tavshent jih je she v' zefarskeh deshelah.

Pretezheno leto je v' Lublani bilo 524. merlizhov. Sa kosami jih je vmerlo 24. Doktor Vinzenz Kern je 61. otrokam kosę stavil, inu tih ni nobeden vmerl. Se tedaj perporozhi, naj starishi pustę rajshi svojim otrokam kosę staviti, kakor bi jih pustili v' nevarnosti.

Dunej 2. Profenza.

Svitli Zefar inu Zefariza so 27. Grudna perfhli v' Brün Russe ględat, se tam shtir dni mudili, inu sadni dan pretezheniga leta sdravi nasaj na Dunej se perpelali.

Is Brün pishejo: 28. inu 29. Grudna so marshirali Rusi prizho Zefarja inu Zefarize, kati-
ra sta jih ględala pred zolnarsko hifho na enim nalafh perpravlenim vishim kraji. Rusi so vse pelali, shtuke, perpravo, inu shpital; ta ręzh je obakrat vezh ur teręla, pręden so męmo odmarshirali. Pervi hodio kosaki, potle grenatirji, inu musfhketirji. Med njimi so kalmuki, kati-
tiri s' pshizami stręlajo, inu samojshtre imajo.

Franzosi so po Piemonti vse meſta pod svojo oblast spravlati sazheli, potle so sardinſkiga Krala 9. dan Grudna permorali podpisati en glihanje, v' katirim Kral ſapove novo oblast narediti, svojim ſoldatam ſe s' franzosmi sdrushiti, ſam pa ſebi ohrani, de pojde v' Sardinio. Kraljevi ſin je tudi podpisal, de ſe tiga nebode brani; zel dvor ſe perpravla na odhod v' Parmo.

Po zisalpinii ſo ſhe navajeni vsaki dan novizh kuhano oblast imeti; oſmi Grudna ſo ſpet vse naſaj djali na tiſto ſtopno, kakor je Bonaparte naredil.

V' Genovi ſo viſharjam na en meſez ſkoro vſo oblast dali, karkol otę ſturiti, med tim ſo ene forte oblazhila noſiti prepovedali. Lepa republikanſka proſtoſt! ker neſme zhlovek ſukne noſiti, kakor bi jo ſam otęl.

Viſhi Vajvod Toſkanſki je vkaſal, de naj vſi ſtanovi tudi duhovni ſvoje ſlato inu ſrebro v' njegovo denarſko delavnizo poſhlejo, ſato ker je ſdaj potreba gotoviga denarja. V' Livorno je ena ſama fregata, vse ſo ſhle s' Nelsonam ſpet na morje, kakor hitro ſo Neapolze na ſuho poſtavile. Po zeli Toſkani v' ſhold ſberajo ſilno voſtko, inu dobrovolze.

Dve barke ſta pertekle is Egipta v' Livorno, inu perpelale trideſet franzoskih offizirjov,
kati-

katiri so bili od Nelsona per Alexandrii raneni. Te dve barke sta se ponozhi ven is broda v-kradle memo anglejskeh, ker Anglesi she sdaj brod saperajo s' dvema veritnema, dvem fregatami, inu trem majnsfhemu.

Is Livorno je vsim unajnim sapovedano prozhiiti, franzoske barke ostanejo v' sastavi. [Neapolzi imajo 77. tavshent mosh, 40. tavshent peshzov, 11. tavshent kojnikov, 3. tavshent lovzov, 3. tavshent artilleristov, 5. tavshent drugih peshzov, inu 15: tavshent dobrovolnih. Sraven jih je sadnizh dosti novinzov peshhlo, tedaj shtejemo de ima Neapel sto tavshent glav pod oroshjam, katirih ofemdeset tavshent sam Kral nape-luje inu v' boj vodi.

Genoveski bogatishi so mogli franzosam 800 tavshent liber denarja berfh posoditi. Deslih so Genovesi Piemontejzam od nekidaj sovrasch, vender niso veseli, de je Kral po sili odstavljen. Ludje po Genovi nemarajo sa franzose, ampak na ves glas ponozhi vpiejo: Zheschena si sveta Maria! oni se sanashajo na Anglese, katiri so bliso na morji.

En terdo ranen komisar franzoske armade je is Egipta v' Ancono 1. Grudna peshhel v' E-ropo sdravja iskat.

Franzoski generali smiraj v' Paris pisario, de oni Neapolze premagujejo; al drugih pisunizh ven is Rimskiga nepuste, tedaj se nemore
nizh

nizh prav resnizhniga svēdeti, kar pa mislimo, francosam nemore prevezh dobro iti, sakaj bi fizer pisimov ven nepustili, ako jim vse prav gre?

Franzia

Visharji so 13. Grudna vojsko napovēdali Neapolškemu Kralu. Prezej drugi dan pa she osnanili, de so Krala Sardinie odstavili, Piemont v' svojo oblast vseli, Piemonteske soldate v' svojo armado potaknili. Sbrani moshje so bili zhes to veseli, kakor se lahko sastopi.

Dosedajni komissar v' Malti je 17. Grudna pershel v' Paris, kaj je pernesel, se she neve.

Novize v' Parisi povejo, de Nemzi! so v' Rastadi na sadne francoske ponudbe pervolili, satorej, pishejo inu pravio: sdaj je prvi del nashiga glihanja s' Nemzini sadosti dognan inu poterden.)

Otok S. Domingo v' Ameriki nezhe pod Francose biti, bo sam svoj, inu Anglejzam perjasen.

Po Niederlandi so smiraj tisti mozni, inu obilni, katiri so se zhes francose vsdignili. Francosi se perpravljajo, de jih bodo od vsih krajov popadli, zhe jih bodo mogli.

17. Grudna je en prajsovski kurier shel skusi Brüssel v' Paris.

Sardinski Kral je shel is Turina 10. Grudna ponozhi, francosi pa notri v' mesto. Novih

petnajst je svolenih, de bodo Piemont na en zhal vishali.

Pariske novize nizm nespomnio, de je Kral sam pervolil od oblasti odstopiti, inu se v' Sardinio podati; satorej pravio, de Parisarji nezhejo Krala s' zhestjo floviti, temuzh eno visho najditi, po katiri bi she s' vezhim sanizhvanjam odgnan bil. To vse dela nih nikol dosti sital prevsetnost. Al kaj bo tisti dan, kader se jim bo męra vrazhovala, po kokorfhni ven męrio?

Ravno te novize pravio, de so Neapolzi franzose popadli 4. Grudna per męsti Terni inu Civita Castellana shtir poshte ta kraj Rima. Franzosi febi perpifujejo, de so oni premagali Neapolze, al is Rima se sve, de ta dan je bil bol srezhen sa Neapolze; besęda je tedaj kricham, kaj je vender ref, se she nemore raslozhiti, slasti, ker so vse poshte na notrajnim lashkim saperte.

De bi ludje po svęti menili, de Bonapartu dobro gre, so Parisarji rekli, de imajo pisma od njega is Egipta pifane 8. Listagnoja. Al niso otli povedati, kaj jim je pifal. Namęsti tiga franzosi le osnanujejo, kako dobro je shlo Bonapartu męsza Kimovza inu Kosaperska. Zhe franzosi nevejo nizm bol noviga, she nemorejo rezhi, de Bonapartu ni bilo hujshi v' męszi Listagnoja. Pisma is Konstantinepel pa govore, de general Berthier pobit, inu Bonaparte is Kairo pregnan.

Niederlandzi so sizer nekaj hude shkode preterpeli, inu od franzosov tepeni bili, al dosdaj le malo. Niederlandzi so serzhni, se vlezhjejo sa vero inu svojo staro postavo, oroshje dobivajo od vsih krajov, inu gledajo, de bi se s' anglesmi skleniti mogli, katiri jim vso strlno perpravo poshilajo. Anglesi so neki sarcl 15. Grudna na suho stopili.]

Sdaj je berfh en komisar v' Paris hitel pra-shat, kaj je sturiti, ker so Anglejzi perfhli pomagat Niederlandzam. Pravio, de pojde 30. tavshent franzoskeh soldatov od Rajne zhes nje; franzosi bodo imeli petdeset tavshent soldatov v' Niederlandi, al tih je she enkrat tolikaj, inu she veliko vezh Anglejzov ima priditi na pomozh is Anglie.

Shvajz.

Shvajzarji so sizer franzosam pervolili 18. tavshent soldatov na pomozh dati, al Shvajzarji bodo mogli sami skerbeti sa njih oblako inu plazhvo, inu shivesh. Po vsim Shvajzi v' shold love, sledni shvajzar od dvajsetiga do pet inu shtirdesetiga leta more iti pod oroshje. Eni ostanejo sizer doma, al vender morejo sledno uro perpravleni biti ven mahniti, ako bi povele per-shlo.

Shvedia.

Pravio, de bo Kral v' kratkim stanove zeliga kralstva skup poklizal, de bode zhes nekatire rezhi svet sturjen.

Med Svędio inu Moshkovio sbe ni meja prav raslozhena, od vsake strane je en komisar isvolen, de bodeta meje pregledala inu meinike postavila, de nebode vezh kaki prepír vstal med tima dvęma kralestvama.

Rasladt.

Franzosi Nęmzam 12. Grudna odpisali, de so vesęli zhes to, kar so Nęmzi pervolili.

Oni oblubio Nęmzam, de sdaj otę vse tako perglihati, kakor bo obęma narbol prav kasalo.

Satorej bo tręba narpręd sklep sturiti, kako se bode Nęmzam shkoda povernila na tim kraji Rajne namęsti tistiga, kar na unim kraji sgubę, inu franzosam pustę.

Franzosi oblubio svojo misel v' kratkim povędati, kako bi se ta shkoda povrazhvala.

Tudi oblubio v' Paris perporozhenje pisati, de bi terdnava Ehrenbreitstein se odperla.

Kar je slifhati po unajneh novizah so shę tudi Nęmzi povędali, kaj kdo shkode terpi, inu misel je, de se bo skusi rasdelenje duhovskęh deshęl vrazhovala.

L o t e r i a.

5. Profenza so v' Gradzi vsdignene:

16. 5. 35. 34. 48.

19. Profenza bode v' Lublani vsdigvano.